

Nepodpisani se dopis ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 v. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 n. za svaki redak viš 5 n. ili u slučaju opetovanja na pogodbu sa upravom. Novci se šilju poštarskom uplatnicom (asogno postale) na administraciju „Naše Sloge“ Imo, preuzimo i naj. blisku poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, osaka to javi odpravniku u ostaru pismu, na koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

Izlazi svakog četvrtka na cijeloj arku.

Dopis se novčano ako se i notiskaju.

Nobiljegovani listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoji 3 for., za soljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za pol godinu. Izvan carovine više poštarina.

Na malo jedan broj 6 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farneto br. 1.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Istarska posujilnica u Puli.

(Kronac.)

Iz toga već vidi se kolika je korist takovih društva. Mnogo malih kapitala udružiti se u skupno poslovanje pak postiguo ono, čoga pojedini mali kapitali nabi mogli postignuti.

Dakle posujilnice povrh božje pomoći ne trebaju ničije druge, nego samo trebaju dobrih, štedljivih, poštenih članova. I kad je tako, onda takova banka mora dobro napredovati.

Naša braća u Kranjskoj i dolnjem Štajeru silno su se pomogla takovimi združgami, jer su ljudi u času potrebe, bez gubitka vremena i malenim troškom utekli se tamo i prehitili se za koje vrijeme. Tim su posujilnica prisilile i pojedine bogatije, da daju novac na kršćanske interese, a da nederu naroda.

Tako je došlo, da kmet u Kranjskoj ili dolnjem Štajeru, ako plaća za deset ili dvanajst godina nešto više, recimo 15 na sto, on je tim izplatio i kapital i interese, a naš Istranin u mnogih krajevih nabi tim ni interese poravnao.

Kad govorimo o oduštvu, nemislamo samo na neke Talijane, koji se tim bave i od toga žive, nego mislimo i na one mnoge naše nesretne šarenjake, koji se takovim načinom bogate, pak se drugi mnogi nesretnici moraju klanjati onomu klobuku, kojega su sami pomogli kupiti.

Kojigod si dakle dobar gospodar, vrgovčić, zanatnik, makar i sluga u Istri, pristupi u posujilnicu. Ako misliš, da bi ti danas sutra moglo trebati petdeset, sto forinti, a ti se jedanput za uvijek začlani; ako misliš, da ti neće trebati, a ti pomozu našoj slogi tako, da malu stvar uložiš u štedionicu posujilnice, pak će se tim drugo bližnjega pomoći.

Evo Vam neke primjere gdje posujilnica može silno koristiti:

Ti si dosta dobar posjednik i nabi za više tisuća dao svoje; ali misne potrebe, na proljeće ponestaje hrane. Mjesto da kupuje malo po malo na dug u štacunu, gdje ti račun bude kako je trgovca volja, pozajmiš si jeseni u posujilnice, pak kupiš gotovim novcem i za to mnogo cjenije to ti treba.

Tjeraju te za poreze (franke, contributione), kada ti je ljetina još mala. Povezi nisu veliki, ali troškovi tjeranja su vrlo škodljivi. Da odvraneš sebe te troškove: eksokuciju, štumu, zateći ćeš se k posujilnici, koja te za kratko doba prehititi.

Kupio biš blažde, da ti zemlju svoji i da te hrani; na poček je mnogo draže, ili baš neimaš gotovih kada kad bi ti trebali. Znaš kamo se otići!

Točajem ljeta kad imaš lazno sastavio biš bačvicu, načinio štogod presudja ili drugo kakovo rukodelstvo. Ali treba se prehraniti dok bi došla doba prodaje i treba nabaviti dužice

ili drugog liesa. Eto posujilnice, koja bi te prehitila za tri, četiri mjeseca!

Imaš kakov dug od starine, a nezna se baš jo-li onoliko koliko te pitaju. Onda se oba pustite u pravdu, poganjate se po sudu, trošite na advokate i biljege, dangubite mjesto raditi kod kuće i ako dobijete pravdu, nikad Vam od suda nemogu svi troškovi biti spoznani. Ili se date u pravde samo da zavlačite vrijeme, ali pridu vile med oči, pak onda kolika škoda? Kako tu pomoći? Lahko ako si mudar: Ide se onomu, koj pita pak mu se reče: Čujš nije duga koliko ti pitaš, ali nešto jost, jer su oni pokojni govorili da jest nešto. Dakle negubimo duše ni vremena, načinimo se iz liopa, ovo ja ću dobiti u noše posujilnice toliko, ako si zadovoljan uzeti, pak neka je sve mirno!

Koliko put biste mnogo i mnogo tim načinom spasili!

Da spomenemo još jednu: Istarski gorani idu svake zime u tuđinu na drvarenje, da se oko Jurjeva danka opeta svojim kućam povrate. I te sirote čestokrat plaćaju silne kamate na predjume, koje uzmu za putne troškove i za prvu potrebu u tuđini, ili za ono što ostave obitelji, da se prehrani.

Da su jedan ili dva njih članovi posujilnice, mogli bi se u nje pomoći za se i za više drugih, a na primjerenost interese.

Nego tko bi izbrojio sve potrebe života, u kojih bi zadruga kao što su posujilnice, donosile obilatu korist narodu?

Timi kratkimi ertami htjeli smo pobuditi istarsko občinstvo na skupni rad i na međusobnu pomoć u gospodarstvu; a dao Bog da se i medju Hrvatima izvan Istre nadje koja dobra duša, imućniji gospodin, te n'oži štogod novca u novo naše društvo, da se tako siromašniji pomognu.

Istra je u nevolji samo rad bezdušnosti pojedinaca, koji su mogli, a nisu htjeli, za obće dobro štogod učiniti; inače ima Istra i plodnih krajeva i dobra naroda, koj će se uz malu pomoć svojom marljivošću pridignuti i gospodarstveno preporoditi.

Sami Talijani prihvatili su ustanovljenje posujilnice u Puli kao veliki čin; oni hvale djelo, samo žale, da toga nisu izveli njihovi, nego naši ljudi. Posujilnica u Puli počela je vrlo liopo djelovati; najnovije vijesti od onuda tako su povoljne, da obećuju najljepši uspjeh.

Dno ga Bog! A to će i biti, samo ozbiljno, pazorno napred!

Kad bi se ta družba dob. ukorenila po raznih kotarih Istre, onda bi bilo lahko ustanoviti takodjer društvo (filiale) u drugih sgodnih mjestih izvan Pule.

Nemožemo prepustiti sgođe, a da pobvalno nespomenemo domorodnu obćinu Bašku, koja je od istarskih obćina prva ne samo pristupila u posujilnicu, nego i uložila u nju po svojih silah nešto novca. Tako valja! Svoji k svojim, pak će biti bolje!

Glavna skupščina

„Bratovščine hrvatskih ljudi u Istri“.

(Dalje.)

— A. Pregled gospodarstva blagajnom društva „Bratovščina od 31. augusta 1890. do 3. septembra 1891.“

I. Prihod:

Ostatak blagajno od dne 31. augusta 1890. for.	426 96
Godišnji prinosi	132-10
Darovi	545-68
Prinosi članova utemeljitelja	85-—
Kamato uisile	960-95
U ime oprosta od čestitanja	48-10
Ukupna svota prihoda for.	1598-70
Čisti prihod Rbr. II., III., IV., V., VI. iznosi for.	1171-89
Ubrojiv k prihodu: a) Interesi za g. 1890. iz zaklade „Stipendije Dobrih“ u iznosu for.	3-33
b) Zaostali interesi u višku od prošle godine za for.	50-—
c) Vrednost blagajne sa for.	100-—
Iznasna čisti prihod for.	1325-16
Odbiv od ovoga prihoda čisti razhod u iznosu for.	978-58
Povećala se imovina za for.	346-60

II. Razhod:

Podpora izdano g. 1890—91. for.	830-—
Poštarina i ostali troškovi	34-48
Za blagajnu i trošak dovoza	114-10
Uloženo u Koparsku hranilnicu	600-—
Ukupna svota razhoda for.	1578-58
Čisti razhod Rbr. I., II., III. for.	978-58

B. Izkaz imovine

društva „Bratovščine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu dne 3. septembra 1891.

Uloženo u hranilnici-posujilnici u Kopru	1700-—
U riečkoj štodionici	636-—
Jedna privatna zadužnica	1000-—
„	800-—
„	250-—
„	200-—
„	200-—
„	100-—
„	150-—
„	80-—
„	50-—
„	40-—
„	30-—
„	600-—
„	200-—
Zaklada „Stipendija Dobrih“	102-83
Zaostali interesi	170-—
Vrednost knjigah i ostalih stvarih šest založnicah kreditnog zavoda za Istru	600-—
Dvje obveznice državnoga zajma sa lutrijom	200-—
Jedna drž. obveznica papirne rento	1000-—
Dvje	200-—
Tri srebrno	300-—
Jedna	50-—
Dvje sročke grada Ljubljane	40-—
Gotovine u blagajni 3. septembra 20-23	—
Ukupno for.	8918-66

Ukupna dakle imovina „Bratovščine“ iznasna dne 3. septembra 1891.:

a) u gotovu 6528 for. 66 nv.

b) u papirih 2390 —

Ukupna svota 8918 for. 66 nv.

Od ukupne ovogodišnje imovine u iznosu od for. 8918-66

Odbiv prošlogodišnju imovinu u iznosu od for. 8671-96

Povećala se imovina za for. 346-60

Kastav, 2. septembra 1891.

A. Grosman, blagajnik.

Čim su pročitala izvješća tajnika i blagajnika, digno se g. predsjednik, da upita, ima li tko na ova izvješća šta primjetiti ili prigovoriti. Neoglasiv se nitko, zamoli skupščinu, da primi oba izvješća

do znanja, što je ona dignuće takodjer i učinila. Izpriča zatim odućnost odbornika g. Znamčića, koji da je bolešću zapriečen, to zamoli skupščinu, da izvoli odborom podieliti absolutorij. U to ime digoše se svi skupščinari, našto se proslodilo na 4. točku dnevnoga reda, naime na biranje upravnoga odbora za nastalo godišće. Iza kratkog dogovora medju članovi bude dosadanji odbor na novo jednoglasno potvrđen. Istodobno je skupščina po §. 10. društvenih pravila birala i predsjednika, to je i pri tom jednodavno potvrdila dosadanjega u osobi velečasnoga g. Antuna Turka, vriednoga župnika i dekana starodrevnoga Kastva-grada. G. predsjednik zahvali najljepše u ime cijelog odbora i u ime svoje ne časti i povjerenju, obećavajući, da će on koliko bio vremenit i zvaničnisi poslovi prevéc zokupljen, sveđer nastojati oko boljka i napredka društva. Njegovu izjavu popratih skupščinari sa živoklici. Tako sastavljaju odbor „Bratovščine“ ista lica kao i prošle godine, naime: Ante Turuk, Vjekoslav Spindić, Vinko Zamlčić, Niko Butković, Ante Puž, Miroslav Grosman i Ante Dukić.

Kod točke 5. (izber revizionalnog odbora) dobi rieč g. Mirko Jelusić, obćinski likvidator u Kastvu, da se kao član dosadanjeg revizionalnog odbora zahvali na časti, te predloži u zamjenu g. Frana Dukića, trgovca i obćinskoga savjetnika u Kastvu.

G. Nikola Butković nabi želio to pranjeno, pošto mora priznati g. Jelusiću u vještinu i okrotnost u računarskih poslovih, već, da ne bude nikomu krivo, neka se između trajice dosadanjih odbornika izdriedba jedan u zamjenu koga, da se onda bira g. Frana Dušića.

Gosp. dr. Stanger izričie savišnost toga velečić, da gg. skupščinari poznadu dobro dosadanji revizionalni odbor te predloži, da se i za nastalo godišće potvrdi.

Ovaj predlog bude i primljen tako da će revizionalni odbor sastavljati gg. Vinko Dubrović, Mirko Jelusić i Mato Šepić.

(Dalje sledi).

DOPISI.

Iz Kanfanara polovicom septembra. Kako je već Vašim čitateljum poznato, prigodom zadnjih izbora drugo tjelo nabi jaše pripušteno k glasovanju, te su naši ljudi radi toga počeli odlučno prosvjedovati: čomu da su učinili put kad se ih nepuati vršiti svoja prava i zašto da se zakon pod nego baca. Komisija se usupnula te je načelnik skočio na vrata po žandara, koji su poslali ljude van iz obćinske dvorane, pa mirna Bosna! Komisija misleći, da će nekoja našo vriedno mužvo činiti da idu za koju godinu u Kopar podivati, podnese proti njim tužbu radi javnog nasilja. Bože mili, kakvo nasilje došlo tu biti, kad su naši ljudi unutra možli, glasovanje je bilo gotovo, liste podpisano, nije manjkalo, nego da komisija izjadje. Neznamo čim se je moglo poduprieti onako neujumeno tužbu, pošto naši ljudi nisu stupili s oružjem unutra, nikoga nisu udarili, nikoga nisu porinuli ni van izbacili. Pitamo mi sad svakoga dobro mislećega čovjeka, dali nabi bila kriv zakonala u onoj prilici i najmičijoj državi. Pozvati ljude, da dodju vršiti svoja državljanska prava, pa njim se na jedanput uzkrati ovo pravo, nije li to voditi ljude za nos i pogrdjivati cesarske zakone? Da bi se bilo što neobična dogodilo (čoga nije bilo) tko bi bio tomu svemu kriv, ako ne gospoda od komisije?

Čiti njih i njihove novine moralo bi se pomisliti, da su naši ljudi Bog zna kakov zločin počinili. Tko nepozna naš Kanfanar morao bi pomisliti, da su ovdje sve čisti Talijani, a mi znamo, da se ih

avo' lahko na prsto može pobrojiti. Neka pišu i neka vidu koliko im dragi. mi im kažemo samo to da: kad se ruku kožu guli, onda najviše tuli". Mi poznamo oba talijanska maškarata, to savjetujemo jednomu, da će bolje učiniti, da sa bavi knjigom, ako želi brzo postati Padovanaki doktor, nego da laži trubi u svijet, dodim poručujemo drugomu, da se napuca u stvari, koje se njega netiču i da bolje nastoji svojoj službi. Akoprem sa je još nam izrazio, da kada bude od otišao, da će nam poslati komesara, on će otići, a komesara nebude k nam. Neka se ipak uja u svoju kozu, jer mi nismo nomirajaci kakovih imaju oni u svojoj stranci, mi se sami znamo vladati bez njegovo talijanske brljivo kulture.

Sada smo sasvim dobro upoznali čud i sve sklonosti našega načelnika i kako su s njim zavladao protivnici proti puku našemu. Tako se goji rjerno etado svojoj! Znamo, da je dva dana hodio po kontradi i Rovinjekom selu, kamo je valjda išao čuko lovit'. Čemu upitivati tko je podkrižao pretest za uništenje izbora, kano da to nebi bio u uredu vidio. A u toj prilici nisu posjetio Suljansku školu, učiteljev i župnikov stan, da vidi jeli što potrebno, da se popravi, kako znamo da je. Čudno ut istinito; pred deset godinah nazad on nehtjede podnipošto da se priani načelničko časti, nego na veliku molbu jedva se odlučio, u kud je jednom upao medju naše protivnike, hoće da bude načelnikom i proti volji većine obćinara.

Protivna stranka nam se podruguje, da smo učinili zastupnikom jednoga postolara, kako tobož da oni nisu napravili u zastupstvo postolara, kćelco, zvonare i nekoje koji su sjedili u hladu, ljude koji moraju u njihovom glavom mišliti, a svojini rukami i nogami raditi. Još se hvalo, da će učiniti ili da su već učinili protest za uništenje troćeg tjela, u kojem mi imamo većinu. To mi iz svega srca želimo, a oni nuka čekaju spasenje iz Rovinja.

Govori se, da će naš kapelan biti premješteno prema nju glasovan niti se ikoliko u izboru mjesaca. Primamo i to na dobro znanje, jer ako se to dogodi, imat ćemo jedan dokaz više, da krnjeli zapovjedaju i nadpastiru, te da imadu za sebe krkveno i svietovne oblasti.

Iz Lovrana koncem kolovoza.* Hrvatska misao, koja je pred nekoliko godina prodrla i u naše krajeve, te prenula iz sna sve svietstnije građane lovranske, napreduju danomice, da se tomu čovjek upravo veseliti mora.

Prvo, a što je glavno, pohrvatila se prijašnja „pedesteria“ te je još početkom ovog mjeseca talijanski nadpis zamjenjen sa hrvatskim. Preko noći izmjerju 1. i 2. toga mjeseca usudila se nećija kleta ruka, pa zamaže nadpis, te se valjda još ni sada za krivena ne zna.

U nedelju dne 2. t. m. već prije prve svete mise, koja se u 7 i pol sati služi kupile so četice „šarenjaka“ na „Stubici“ i na „Panti“, da razpravljaju o Hrvaticima, o njihovom njim nepoznatom (?) hrvatskom nadpisu na obćinskom glavarstvu itd.

Na „Stubici“ sakupila se prilična hrpica postolara i stolara ama iz bližene zemlje nadošarših, koji se pogovarali, kako da sbace „quell“ iscrivione degli schiavi“.

Na „Panti“ sakupio se pako oviet lovranske „aristokracija“ u ekupščinu a na čelu joj „Cavaliera de Cristal“ psujoć Hrvato.

Nepokon videći, da je sv. misa pri domaku, to nadajuć se, da će pobuniti neuku svjetinu, razidžio se četice a da se opet sastanu pod „Ladonjama“, gdje se se-lijaci obćino poslije svete mise odmaraju u hladu njezinih krošnatih grana.

Tu se dakle sakupilo jedno podestak kmetova, koji se amo tamo vrtili ko sliope koke; netko zapita čemu hrvatski nadpis na obćini. Ludom pitanju sledili još ludiji odgovori, jer su „apoštoli . . .“ to jedva dočekali.

Gospoda šarenjaci počeli pogrdnim riećima navaljivati na obćinske zastupnike, na same kmetove spoćivaj im kako li mogu trpiti, da im na obćini budu hrvatski nadpis. Ovi slušali „šijore“ pa počeo bućiti proti nadpisu. Vidjeli šarenjaci, da su se kmetovi ugrijali, udri još bolje na Hrvate govoreći, da će plaćati porez na kokos, na pas, maćku, ovcu, itd. a Gollitich, pridma mu pukojna roditeljica tako rekud ni rieći talijansko razumlja nije, razkoko- dadić se:

„Ne mio bisnono non sapova parlar oreato, ne mio nonno, ne mio padre, ne mi non so, non savrđ i miei fioi ne i fioi dei miei fioi“. Na što mu jedan mladi Hrvat

* Zaočalo radi pomozkanja postolara. Op. Uredn.

goviknuo: Fiorentin, i to tako, da gu je dični govornik lasno razumjeti mogao.

Sad se diže Van već jamaćno poznati Jurau, svendilij u zemlju gledajući: „Ako se oni moj oobun puntijaju, imaju sud na Voloskom: pak nek se pravduja ako to isto loć, a da se vraga na nuni s tabolnami osveduju: itdi (pri ovim riećima razumio o hrvatsku i talijansku stranku). Šarenjaci udri mu pljeskati i odobravati sa „bravo“. Tvoj se dapaćo umješao i jedan riečki mandarin (fifizik) svendilij, „bravo“ opetu- juć. Talijanaši, nadali se, da je sada konac svomu, da će so sad na tabla u prašini valjati.

Ali badava! Trud im bio uzaludan, premda su sve moguće upotrebili, čime bi tužnog kmeta mogli na zlećin navesti. Svjetina se naimo kan što obćino raz- išla a na veliku žalost šarenjaka, koji se pozivajuć jedan drugoga (onako po svoju) na rućak, takođerj razidžioše.

Onaj već prije spomenuti riečki „avvo- cato . . .“ svjetovao jednomu iz grada rie- čima: „Cosa non bute quella porcaria (raz- umjova se nadpis) abasso, de ghe faho alla podesteria con tutto el podestà“.

Liepe rieći ugledjene latinske go- spoda!?

Medjutim njegov bi savjet po kome mu drago mudro izvršen, jer 10. t. m. preko noći nestalo na jednom nadpisu a obćinskog glavarstva. Sumnja pada sad na ovoga sad na onoga, ali ona kukavica, koja se usudila toli drzak čin poćiniti, nije jošte poznata.

Svi svietni građani željno oćekuju, da se ukradjeni nadpis zamjeni sa drugim pak da mu se postavi valjana straža, jer pred talijanskim brigantstvom nisu ni javni nadpisi sjegurni.

Drugo, što se u prilog Hrvatskoj ideji u Lovranu učinilo, jest to, što se je ovog mjeseca na ruševinah talijanskog „Casina“ otvorila dugo oćekivana „Citaoonica“. Dobar uspjeh!!

Orom radostnom viesti završujem do- pis, koji sam proma slabim silama samo s tom namjerom sastavio, da pokazom, koli liepo napreduju hrvatska ideja i u ovome gradu, u prijašnjem „baluardo in- espugnabile d'italianità“. Trpimit.

Franina i Jurina

Fr. Da su se počelo nekemu Zvaniću na Općtalićino bragaće grišpat.
Jur. Ča onemu moguće su pošidentu?
Fr. Nepoznam ka m.
Jur. Če bit vero on, ma j' danas mižerija od pošidenta kako i ja, zać mora lipo sam pobirat po polju turkinju kako i ja.
Fr. Ča mu nebi mogli pomoć šijori iz grada?
Jur. Mare sada za njega kako i za lanjaki sneg.
Fr. Dobro mu stoji, tor je mogal znat, da ostanu repi snegu, ki a gospodom črešnje zoblje.

Različite viesti.

Naknadni izbori za državni sabor. Oesarska vlada raspisala je naknadni izbor na carevinsko vieće za pokrajinu Istru za dne 30. oktobra t. g.
Taj izbor imadu se obaviti, kako je poznato, na mjesto završevoga izbora dra. Tomaza Vergottina, koji se je bio silom i nasiljem urinuo u carevinsko vieće. Birati će tri zapadna politička kotara t. j. Kopar, Porać i Pula. Sve izvanjske obćine ovih trih kotara pozvane su dakle na novo, da biraju ponajprije izbornike ili fiducijare, koji će dne 30. oktobra birati u Vudnjanu, Poraću i Kupru jednog zastupnika.
Izbiri fiducijara obaviti će se po svojoj prilici u pojedinih obćinah izmedju 12. i 20. oktobra, što je upravo pred vratmi. Radi toga posivljamo ovim sve naše prijateljo i rodoljube, da se dadu odmah na

rad, na ozbiljan, trizvan i uztrajan rad. Mi predviđajmo težku borbu, jer će naši narodni protivnici sve sile napeti, da svo- jimi fiducijari, dotično svojim kandidatom prođu, da tako svietu pokazati umogno kako su i prvi: put zakoniti i pravilno pobiedili. Prijateljo: naše molimo, da se na vrijeme dogovora i u izbornom odboro slože, koji će u pojedinih obćinah il kotarih rukovoditi izbore. Odnasati nećipju se ništa, jer je vrijeme kratko a protivnik radin, lukav i nasilan.

Kod toga izbora moraju sudjelovati sve naše obćine, jer se radi o časti i spasu svih nas. Naši protivnici okupo se iz čitave pokrajine kod obćinskih izbora bilo koje obćine, gdje naziru za sebe pogibiel. Tuko valja da radimo i mi. Pružimo si ruku, radimo složno i uzajemno, svi za jednoga, jedan za sve.

Svaku i najmanju viest o izbornom kretanju protivnika neka nam odmah pri- jave prijatelji. Tko želi savjeta il ubavieti neka se obrati na naše uredništvo, koje će svakomu rado bilo u čemu poslužiti.

Kod sastavljanja liste fiducijara neka se pazi na poštene, neodvisne i čvrste mu- ževe, koji neću krontuti vjorom za ništa na svietu. Izpustiti treba iz takova liste sve one, koji su podnosili bilo kakovu kaznu, jer nas je gorko izkusstvo podučilo, kako postupaju u takovom slućaju naši protivnici.

Na noge dakle rodoljubi širom Istro! Pokazimo opet protivnikom našega rodn i jezika, da su izvanjske obćine trih zapad- nih kotara velikom većinom naše po krvi i jeziku, da te obćine neću služiti tudnjom za podnožje do časti i naslova, da će bi- rati svoga čovjeka, koji je potekao iz kmetске kolibice, koji poznaje jaće i ne- volje našega kmeta i koji je svom dućom voljan, da svojemu narodu pomogno do boljeg dućevnog i tjelesnog stanja.

Ozbiljna opomena nekojim našim predbrojnicima.

Bliža se oto konac godine, a mi imademo medju čitatelji jošte dobru trećinu takovih, koji nam nisu niti novića poslali za tekuću godinu, a da i negovorimo ob obih, koji nam duguju za jednu i više go- dina predpata. Opominjemo ovim još jednom najozbiljnije jedne i druge, da vrše svoju dućnost neće li imati neugodnih posljedica. Mi nemoćemo ovako napried!

Iz Voloskoga pišu nam 25. septembra. Dne 22. t. mj. umro je na Sušaku kraj Rieke g. Andre Krajać bivši kapetan parobroda „Pola“ društva ugarako-hrvat- skoga na Rieci, nakon kratke ali težke bolesti. Pokojnik bio je od svojo mladosti vrlo zauzet za našu narodnu stvar, te je u Voloskom, svojem rodnom mjestu uvijek svoju doprinesao, da pobjede narodno stvari. Bio je poštenjak od pete do glave, a kako se je znao svojim liepim načinom susretanja priljubiti svim s kojimi je posla imao, znaju najbolje u gradu Cresu, gdje ga plaše sve što ga je poznavalo. U Voloskom žaluju njegovu preranu smrt malo i veliko. Ostanici miloga pokojnika sahra- njeni su na tratskom groblju dne 29. t. m. Ostavio je razvijenom udovici i troje nesjake djece. Lahka ti bila zemljica, u kojoj počiva, nozaboravni naš Andre! Zapljena. Posljednji ćedan bijaše vrlo nesretan za hrvatske i slovenske novine Gorické, Trata i Istre. U arićdu bijaše zaplijenjen „Il Diritto Croato“, u ćetvrtak „Naša Sloga“ u petak Go- rićka „Nova Soća“ a subotu „Edinoć“.

Mi smo pripravili drugo izdanje zakasniv proti našoj volji nekoliko sati, jer nam bijaše dojavljena zapliona okolo ćetri sata poslije podne, premda smo po- selili list na cenzuru kano obćino o podno.

O izborih u Pomjanu. „L' Itria“ od 20. t. m. bavi se na svoj način na uvod- nom mjestu o zastavljenih obćinskih iz- borih u Pomjanu. Čitajuć onaj ćlanak ne- zna čovjek čemu bi se više ćudio, da li drzovitioć prostaćkih uvriedah nanećnih našomu narodu ili bezobraznosti u kle- vanju naših poštenih muževah. „L' Itria“ jadi se i grizo što poštini kmet osavja jednu za drugom stare svoja kulo i tvr- djave; jadi se što on danomice dovikućo drzivotom nametnuti: „Oš grivo, nije ovo tvojo mlivo“, pa mjesto divit se probudnjenoj njegovoj narednoj viesti, to prilagodit se zasluženom udesu, koji ju odavna prati, hoće da nadje svomu tomu prijašnje u klevanju i denunciranju po- štenih muževah, koji zaslužuju svaku ćast i hvalu, nećei kmeta u onomu, što mu koristiti moće i vršeti čelo svetu i rodo- ljubnu dućnost. Neća porećka „baba“ od- kriju nećovjedoćno postupanje svojih jedno- mialjenika političkih, neća priznaće sve

nepravice, koje njezini istomišljenici da- novice kmetu ćine, a onda nećo ga imati protivnikom, on će joj biti najboljim pri- jateljem. Ali noima naće, da bi se stara grićionica apokorila i svoje mišljenike na dobro savjetovala; ona će dapaće od sada kćo i do sada odobravat sve nepravice i nećuvanje uvriede, koje se našim ljudem namakaju, ali onda nek se ne ćudi, što „prijateljo“ tu jadiće avo t o v i ć e s k a ć e o“. Jeli moguće, da naš kmet ljubi obćoga, koji ga neprestano nazivju pogrd- nim imenom: „m o s t r o d e s ć a v o“, p o r o d o ć a v o itd.“? Dodaće naš je kmet do danas Jobovim ustrpljenjem sve to podnashao, ali i strpljivost im svojo granice, u preko tih granica ona je odavna prešla. „L' Itria“ se tuži i apiritu na obćasti, da kazno one, koji su u Pomjanu prosvjedovali kod nećuvanih nepravica, koje su jim se nanielo prigodać zadnjih obćinskih izbora. Mi dodaće želimo, da je do uzuka došlo, ali taj uzak tko je izazvao? Našim ljudem nije se dopuštalo, da vrše svojo izborno pravo; i naše puno- moći izborno povjerstvo nije htjelo priznati, počto poto htjelo se u troćem izbornom tjele pobiediti. Med ostalim jed- nog kmeta nije se pripustilo k izboru, reklo mu se, da na izbor noima pravo, malo za tim — da razkrinka talijansku gospodu — on se povratio sa talijanskom glasovnicom opet pred povjerstvom, pa kad mu se htjelo priznat pravo da glasuje, koje mu se ćas prije zamiećalo bilo, pred- baći povjerstvom nezakonito postupanje, koje tako uznemiti priustne, da se jo iz- bor morao prokinuti. Ako kod ljudi, koji svojju pod zastavom koju je porećka „baba“ razvila još nije svojim izmurlko svako ćuvstvo poštenja i pravednosti, neća žigote onaj ćin nećuvane nemoralnosti, a nadamo se, da će obćasti kaznit prokrićteljo zakona i reda, to će tako dati zadovoljstiju zlo- pćutniku kmetu, kojega se neviedjenu još načinom neprastano uznemiruje. Ali svaka sila za vremenom — vrijeme gradi i raz- gradjuju — a Bog neplaća svako subote.

Uprava gospodarske zaduge u Krku javlja nam, da njoj nije moguće radi na- doćlih zaprieka zasvati sjednicu zadrugara za ponedjeljak dne 5. oktobra, već ju sazivlje za dan 12. oktobra.

Iz Dalmacije pišu nam 26. septembra. Oćekivalo se s nekom napetost: kod nas imenovanje novog zadarskog nadbiskupa. Ta jo napetost bila opravdana, kad se promiešli, da je za doba najžećih borba naših zapremno nadbiskupske stolicu muž, koji se nije ni najmanje ćacao pokazati protivnikom Hrvata i našega pokreta, a osobito glagoljice. Pokojnik je nadbiskup Maupas dapaće ustao najživlje od svih proti našim pravednim zahtjevima. Još nam je u pameti burni uzbitni podzrav, kojega mu priredih zadarski talijanaši iz njegovih oćajnih napora u saboru, kad je gledao zaprićiti prihvat Klaićeva predloga o pohrvaćenju zadarske gimnazije. On se tu pokazao duša talijansko stranke. Naše je rodoljubno svedestvo u svojoj biakup- jiji drćao sapeto u radu za narodnu stvar; a i drugoćje nastojalo svojim uplivom protiv nama kako je god mogao. Nastalo je dakle pitanje kod novog izbora, hoće li se imenovanje kojeg Hrvata zadarske nadbiskupija povratiti u kolo Dalmatinskih sestara ili ostati i nadalje u rukama naših protivnika, služući njihovim nećestim svr- ham. Talijanaši radićo is svih sila, da izpade koji njihov pristajać; dapaće jo te preporućivao zadarski načelnik glavom ce saru, kad je posjetio vojno vjećbu u Dal- maciji. Ali dade Bog, to talijanaši ostadoć- pokunjioni, a je imenovan kanonik za zadarski, prećastui goep. Grgur Rajćović Hrvat iz Dubrovnika. Vrlo ućen i na obraćan muž moći će dostojno zapremat svoj visoki poloćaj, a osvjedotćen Hrvato znat će bit na koriat naroda svoga. O jeta za svojo mlo hrvatskoć do sada viš puta trpio. Njegovi potalijandni zadarski drugovi ne uogaha ga živa gledati; a pokojni nadbiskup je mnogokrat na njog nasertao. Pisalo se proti njemu i u Rimu i u Beć, gledalo mu se naćkotiti, ali ć ostao stalan i nepokolobiv. To nam je jamstvom, da neće poći tragom a pljeć, a koga biskupa, koji u ostalom kan da će poćeo uvidjat, da mu protiv volje puć- noima upjeħa. I naši zastupnici mora će su doprinili svoju za novomenovanje. Dali naša vlada mora da je zatraćila od njih u zamjenu kakvu naknadu. U danu ć njom stanju stvari vladi jo najpreće traćati na sve strane prijateljo. Ako se se naši zastupnici, za imati povoljnu osobu u Zadru na takova šta obvezali, to bi nas imenovanje skupo spakadilo. Poznajju volju i višo potrebu naroda, koje su i proših dana probilo smjelo put na javu, mislimo, da to neće biti ućinili. I nadamo se, da će u skoran zasjedanju carevinskog vieća

zauzeti nov položaj, jer sadašnji nije ni malo jačiji ni čist.

Med na pošti. Is Pule pišu nam prijatelji, da je dobio dne 7. t. m. u 6 sati poštom podne dopisnicu od prijatelja predanu na poštu u Rovinju dne 6. t. m. i stigavši u Pulu istoga dana. U Puli je dakle ložala na pošti jedan dan, a pošto bijaše njezin sadržaj važan — jer je prijatelj prijatelju javljao, da dolazi drugi dan parobrodom u Pulu, stigao je tamo prije nego li dopisnica, to ga prijatelj nije mogao čekati — to stavljamo ovoliko al, ravnateljstvu pošto i brzojavu de znanja pripraviti, da mu ustupimo ako želi spomenutu dopisnicu.

Iz Kastva pišu nam 26. s. m. Živahna razprava o našoj delavskoj školi prigodom glavne skupščine naše „Bratovščine“ razveselila je svakoga prijatelja rođene škole, napose pako naše uvidjavnije i razumnije delavce. Pokazalo se naime tom prilikom, da leži našim pravkom na srcu ta škola i da njoj žele svi što bolji napredak. To ona i podupnuo sačinuje, jer će iz nje izaći vrstnih mladića, koji će danas sutra biti sebi i svojim od velike koristi a našoj školi na čast. Lipo je i hvalovredno što se naša gospoda i u obće članovi „Bratovščine“ zauzimalju tople za delavsku školu, al ona nemože postignuti pravo svrhu ako ne bude imala dovoljno mladića, koji ju polaze. Naša Kastavićina puna je raznolija (artizana) i delavaca, koji se doma i pod tuđini kino i muče od mršavu plaću, dođim njim tuđinje zapovjedaju i gospodarce, jer poznaju bolje oruđe, razumiju se nešto u naorte (plan) u računstvo, risarije itd., što se sve mladići naučiti mogu u „delavskoj školi“ u Kastvu“. Tko je dakle prvi prijatelj mladeži, tko u istinu ljubi svoje diete i želi mu, da ne bude uvijek tuđje porivališće, nouki zidar, klosar, kovač, stolar, bačvar itd. nako šalje to diete, pošto je svršilo pučku školu, u „delavsku školu“, a ovo naše glavo, da se neće kajati, budo li diete marljivo školu polazilo i slušalo televrednoga g. ravnatelja-učitelja.

U sjednici občinskoga zastupstva od dne 24. t. m. imenovan je tajnikom za našu občinu g. Ante Filipis, dosadašnji občinski tajnik u Rabu, te će nastupiti službu početkom oktobra. Služio je kao tajnik po Dalmaciji preko 15 godina svuda na zadovoljstvo puka, pak se nadamo, da će i nas zadovoljiti sobi i obćini na čast i korist.

Naš občinski urod treba pisara il kancelistu pošto je bio gosp. I. Štafa n imenovan blagajnikom. Te je u tu svrhu raspisao natječaj, a mi želimo, da nam dođe sposobna osoba, jer će imati mnogo posla s pukom, koji treba poduke i savjeta.

Naš domorođac g. Andrija Dukić, rodod upravo iz Kastva, a sada na djelu u arsenalu u Puli, darovao je ovdješnjoj „Hrvatskoj čitavnici“ 10 for. pokazav tim, da mu je do napredka toga društva, te da se i u tuđini rado sjeća milog mu rodnog mjesta i narodnih društva. Hvala čast mu!

Poznati naš i od svih cijenjeni rođoljub g. Mirko Jelušić našao je nedavno, popravljajući svoju kuću, dvrt žlabac na krovu sa izdubenim napisom: „G. V. 1879.“ Taj žlabac imado dakle 212 godina. Malenkosat je to, al ja ju ipak dajem za znanje svim onim, koji se bavo u naših stranah priugotavljanjem žlabaca, tko li i oni mjesili i pekli ovako dvrtne žlabce!

Iz Velogelsa (na Lošinju) pišu nam 4. t. m. Na 9. i 10. ovoga mjeseca imali smo ovdje občinske izbore. Prije labora u broju 180 glasovitog lista „Somiera“, usudio se je neki nitković, koga držimo, da je iz našega sela, na sada nepriputan, samotno nastupiti na jednoga od naših svećenika, klevećući ga, da agitira za povorbu i da je gost u našem selu. Odgovora mu ne treba, jer će ga naši u istom listu br. 190, a opet u broju 191, bez noga što u pošteni naši „Gorinci“ jednoglasno očitovali neki dan u jednoj skupščini. Onu gospodu, koji su popravili občinske prigovore u br. 190 i 191 idu čast, dođim je zaslužio pisar, koji je nadodao spomenutim popravim ono nemnožno i neumjostno rieči, ostru osudu. U broju 190 uredništvo čini neko opazke, po kojih se vidi, da naši svećenici vrše služavno svoje dužnosti, dođim je istomljenikom „Somiera“, dopuštano sve, kao što oni nisu „ministri di Dio“. Izmišljotina neima mjesta laži-dopisnicu, Drugi put kad budete izvještali „Somiera“ o naših stvarih, popitajte se bolje, a ne uvijek timi lažmi izaslati na javnost. U broju

191. uredništvo se je do koljena zakopalo u glib. Budi mu odgovor: „E un errore geografico, storico ed etnografico il sostenere che i Lussini non siono terra slava“. Oor bio je pod Mletakom republikom pod gubernatorom u Zadru. Rođi „cho i Lussini sono parte integrante del continente istriano“, krivo je, ta i listovi koji dolaze iz srea Italije pišu: Lussino — Dalmasia. Neznam pak je li g. urednik obasao Dalmaciju, pa vido „se hanno la medesima conformazione geologica“. Da letrija hvala nebu nije još slavjanska zemlja, dokazali su ti „Somiero“ izbori na carvinsko viede — Vergotinija, zar ne? Gleda dokumenta o crkvenom jeziku neznam je li g. dopisnik čitao „Il Diritto Croato“ o hrvatskoj liturgiji u Lošinju. A kad je bila liturgija hrvatska u Lošinju, je li bila za Talijano, moj „Giovane Somiero?“ Kad i ovi dokumenti nobi valjali, bit će g. urednik čitao povjest Lošinja, svoga domorođca Nikolica; bar on nije bio „Panorato“. Ova zemlja jest po popisu (i ako se točno) napućena velikom većinom hrvatskim narodom. Ako velimo, da nam je od potrebe znati za sada i nešto talijanskog jezika, to je uprav zato, da Vas razumijemo, jer vi neznate nego talijanski, a mi u materinski jezik znamo i talijanski, dapače i druge jezike, a uprav se iz toga vidi tko više vriedi. Molit ćemo i nadalje „Ode naš“, jer to je naše sveto pravo, a ti „Somiero“ tjeraj i dalje tvoju „lotta con ardore“, ali slavodobitna neće biti, jer mi već ne spavamo, već hoćemo se otrasti tuđjega i biti svoji u svojoj kvći. Vratit će se na stvar, jer komentara netreba više, a Somiero „dichiaro finita ogni polemica“. (Konao slodi).

Slavensko pjev. društvo u Beču. P. n. slavenskim pjevanicim i pjevačem u Beču! Pjevanje je bilo uvijek moćnim faktorom u životu naroda u obće a slavenskih napose: Pjesmom Slaven uzdiše i loliče, pjesmom se veseli i kriepi, pjesmom iskrene želje svoje tumađi i čustva svoja odaje, narodna pjesma je čisti i nepomućeni sok u njegovu životnom deblu. To jasno spoznanje ponukalo je prije mnogo godina nezaboravne utemeljitelje našega društva k tomu, da su razvili barjak u Beču, pod kojim bi se sakupilo raztrkane pjevačke sile slavenske; gojenjem slavenske pjesme imala se je ujedno gojiti takodjer iskrena slavenska uzajamnost; tim se je ujedno očajalo na taj način višim interesom i životnim potrebam ciologa Slavenstva služiti. Barjak taj, koji je naše društvo već 30 god. obzirno i svrsto u svojih rukuh vjelo, a kojemu je i nadalje voljno uz prikas nepovoljnim prilikama verno ostati, neka bude i u ovoj godini otožerom, okolo kojega se kupite svi jednodušnici, kojima je mati narav čilo slavensko srce u grudi usadila, a s tim srecm udičila im krasni dar pjevanja. Svi vi pjevači i pjevačice slavenske budite nam srdačno pozdravljeni pod tim barjakom!

Pjevačke vježbe muškoga sbora obdržavaju se svakoga petka od pol 8 sati do pol 10 na večer u lokalu I. Salvatorgasse 12. Prva vježba jeat 2. listopada. Ženski sbor ima svoje vježbe svaki ponedjeljak u dvoran „Slavenske besede“ I. Wallnerstrasse 2. od 5—6 i pol sati na večer prva vježba je 5. listopada 1891. Članovi pjevači i podpomagačji primaju se svaki dan u pisarni društva I. Tiefgrabn 11. Mezzanin kod predsjednika, L. Bouchala ili kod pjevačkih vježbn. O d b o r.

Knjževno društvo sv. Jeronima u Zagrebu umolvava svoje članova, da promjenu svega boravišta, nastavju pošlje razasiljanja knjiga od prošle godine, čim prije naznačiti izvole društvenomu uredništvu. Povjerenici društva neka takodjer prijave ako je koji član njihovoga povjereništva umro, da se ga iz imenika članova briše; isto tako neka izvole prijaviti ako se je koji član njihovoga povjereništva drugomu preselio.

Pjesma Rikarda Katalinčića. Javljam ovime, da će svezak mojih pjesama „Pozdrav istarskog Hrvata“ biti dotiskan okt. 20. oktobra, te umolvavam zato najljubodnije svu onu cijenjenu gospodu, kojoj sam poslao predplatne arko, da mi isto izvole povratiti radi razasiljanja knjiga. — Zadar, konceat septembra. — Rikard Katalinčić-Jarotov.

S Bogom!

Pošto mi ne bijaše moguće prigodom mog kratkog boravka u rodnom mi kraju osobno se oprostiti sa prijateljli i znanci, to njim ovim putem, polazeć u Orčuvu (Ugaraka), kličem srdačni S Bogom! Jukići (kod Kastva), 24. septembra 1891. Ivan Vlah.

Lutritjski brojevi

Boš	5	45	18	40	82
Grac	21	75	40	6	37
Innsbruck	5	80	16	58	20
Tomšvar	65	7	20	27	89

Dno 26. septembra.

Brno	82	55	80	37	77
------	----	----	----	----	----

Dno 8. septembra.

Javna zahvala.

Svim prijateljem i znancem, koji su brižno nastojali kratku ali vole tešku bolest našom promilom i nezaboravnom otou, odnosno djedu g. Matiji Schneditz u ublažiti, a navlašteno volodunnoj gospodi svećenikom i svim onim, koji su nam duboko sućutju izkazali aprovdah drugoga pokojnika do hladno groba, budi ovim izrečena najjrdanija zahvala.

Mošćenico, dne 24. rujna 1891.
Razviližona djeca:
Albrecht, pomors. kapetan, Marija i Alice Schneditz.
Emica Dapiera, unuka.

O b z n a n a.

Dno 15. oktobra pošima školska godina na „Delavskoj školi“ u Kastvu. Upišivanje biti će dne 14. istog mjeseca. Koji želi polaziti školu, neka se na vrijeme oglašai kod podpisnoga, jer se kasnije neće više nikoga primiti.
Kastav, 26. septembra 1891.
Ravnateljstvo „Delavske škole“.

Br. 2050.

Razpis natječaja.

Ueljed jednoglasnog zaključka občinskoga zastupstva dne 21. septembra 1891. raspisuje se ovim natječaj za mjesto:

1. občinskoga kanceliste, sa godišnjom plaćom od for. 500 (pet sto), koje će izabrani dobivati iz občinske blagajne u anticiptarnih mjesočnih obrocih. Izmedju molitelja dati će se prednost onim, koji se izkazu sa podpunom praksom u občinskih poslovih, dotično onim, koji u kojojgd obćini služuju. Od molitelja traži se podpuno poznavanje hrvatskoga, kao uredovnoga, onda talijanskoga i po mogućnosti njemačkoga jezika. Molba neka se podpisano pošalji u roku od 14 dana t. j. do uključivo 7. oktobra t. g., pošto će imenovanje sliedećega dana slediti. Izabrani imati će svoje službovanje nastupiti odmah, a najdulje polovinom dođdućeg mjeseca oktobra.

2. občinskog zemljomjera (geometar), sa godišnjom nagradom od forinta 1000 (jedna hiljada), koje će izabrani dobivati iz občinske blagajne u posticipatnih mjesočnih obrocih. Obćinskom zemljomjeru biti će zadća izmjeriti i procijeniti občinska zemljišta prigradjena iza izmjerenja god. 1882., dotično u onih županijah, u kojih nije izmjereno pravedno i obavljati tehničke poslove obćine, koje bi ista potrobovala. Uz nagradu obćine može računati na izdano izvanredno dohodko i zaslužbe od posebnika u izvanredovnih satih. Molitelji imadu podnesti svoje molbe podpisano glavarstvu do 21. oktobra 1891. i dokazati svo ono prednosti, koje se za takve službe zahtjevaju, kao nauke, dosadanja praksa itd. Uredovni jezik ove obćine jest hrvatski.

Glavarstvo obćine
Kastav, 22. septembra 1891.
2—2 Munić s. r., glavac.

Broj 910.

Razpis

stalno službe naduštitelja III. vrsti (400 for. god. plaće i 30 for. god. uprav. doklado) na mješovitog rukof učionu i Juršićih i slučta učiteljice III. vrsti na uješovitog pučkoj dvorazrednici u Kanfanaru. Uredovni jezik jest hrvatski i talijanski. Molitelji za službu u Juršićih moraju biti takodjer usposobljeni za naknadno podučavanje vjeronauka. Molba neka se šalju podpisano mu vieću propisanim putem u teku četirjuh tjedana. Od c. kr. kotarskog školskog vieća u Puli 23. septembra 1891. Predsjednik: Conti.

Rabljeni glasoviri
prodavaju se kod
MATIJE MÜLLERA
u Tratu, Via del Canale br. 7 I. kat.
Glasoviri zajamčeni, i izradjeni kod glasovitih tvorničkih te se prodavaju po nizkoj cieni od 40—100 for. 2—2

Izložba pokućstva i tapecerije, radionica
ANJELA DELPIN
ulica Torrente br. 32.
Bogat i različit izbor pokućstva uz ciono neobičnu nizko. Gospoda iz pokućstva amuljavaju se, da ga izvole posjetiti u skladnju i da bi trebali spomenuti predmeta; svi predmeti jesu svrati pošto su iz vlastite tvornice, to su netoje konkurence. 3—10

Više porabljjenih BAČAVA
za vino i vinovicu (spirit) prodaje se umjoronoj cieni 3—3
Fran Abram
ulica St. Francesco br. 22 TRST.

U radionici klepara 22—29
JUSTA BIASUTTI
opunomoćenoga graditelja vodovoda u školjarni ciovih Via Bariera vecchia Trst br. 10 grad i džri na oklidiku kupolju u ponudati, sa stolicom sa ili bez poči iz cinka svrsto gradjeno, te izvadja i druge radnje kleparsku uz najniže ciane.

Tinktura za želodec,
katero iz kinško rabarbara kerhikovcovoga lubju in svežih pomerančnih olupkov prijeza G. PICCOLI, lekar „pri angulju“ u Ljubljani, je mohko toda ob enom uplivo, delovanje prebavnih organov uređajno sredstvo, ki kropi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprjeje. — Razpošilja je izdelovalaj v zabojkih po 12 in več staklica. Zabojkih z 12 steki, volja gl. 1.30, z 35 steki, 5 kg. sežo, volja gl. 6.20. Poštano plaćca naručnik. Po 15 staklica razprodajno je v vseh lokarnah u Trstu, Istri in na Gorškem. 26—19

LJEKARNA A. KELEER
nasljednici Rondolini utemeljena godine 1769.
TRST,
Via Riborgo br. 13.
Razprodaje sliedeće osobitosti: Glasovite i prave flaštro iz Beozju, željezo sa Chinom Malcesi. Obćino bakalarevo ulje; isto olje sa Jedom i željezom. Etikeir Cocca okriepiljući i probavljajući. Etikeir China proti gromici. Anatorinsku vadu za usta. Tokuci sopna proti ozobinam. Obće poznatu vodu katramu i uštrovanja katrama. Kašlolu proti potajnim bolestim. Indijaku esencu, Jek proti zuboboli. Ekstrakt Tamarinda sa Anchi. Vino sa Chinom poput Marato okriepiljuće žoludac. Prask za zubo bioti i razaslati. Prask opirski bieli i crveni list. itd. 23—25 NB. Primaju se narudbe za turizmstvo uz pogodnu povratnju i uz pouzdo.

Vinski ekstrakt.

Za tvorivno napravu izvrsnoga zdravoga vina, kojega ni moći razčediti od pravoga naravnoga, priporočam to što skućano apciolito. Cena 2 kil. (ki zaslužujeta za 100 litrov vina) 5 gld. 50 kr. Recepi priloži se gratis. Jamčim najbolji vepah in zdrav isidolek.
Spirita prihrani,
kđor uporbilja moje nenadivljive esencu za ojačavanje izgnalih paljad; za esencu podoli pijebom prileton, rozek okus in se dobiva lo pri moni. Cena 3 gld. 50 kr. za kilo (sa 400—1000 litrov) vateril pouk o uporbiljanju. Razum toh spočiljiliet ponujam vsakovrstno esencu za izdelovanje ruma, konjaka, finih likėrov itd najbolje in nenadivljive kakovosti. Recepi prilagoje se gratis. Onik franko.

Karl Filip Pollak,
Essenzen-Specialitäten-Fabrik
in PRAG. 16—20
Iščejo se solidni zastopniki.

Povremeno izložbe :

SVINJE

zatum ovice, kunići, perad, golubovi i psi
19. i 20. rujna.

Voće, grožđe i povrće 21. — 15. 10.

Gospodarstvo.
Poljodjelstvo,
vinogradarstvo,
pivničarstvo i vo-
čarstvo.
Cvijeće i sočivo.
Stočarstvo.
Pčelarstvo.
Svilarstvo.
7 Ribarstvo.

Gospodarsko-šumarska IZLOŽBA U ZAGREBU

od 15. kolovoza 1891 do 15. listopada

Izložbena lutrija sa 1001 sgod. — Glavni sgoditak u vrijednosti 10.000 franaka. — Srećka 50 nč.

Šumarstvo.
Gospodarski obrt.
Gospod. tehnika i
graditeljstvo.
Učevna sredstva i
literatura gospod.
i šumarstva.
Kućni obrt.
Slike i umjetnine

Svaki dan glasba
na električno razvjetlj. izložb. prostora.

KONCERTI,
plesovi, razne zabave

U narodnom kazalištu opera i drama.

Traži se kmeta (sočala)

koji bi preuzeo gospodarski posjed na od-
djelovanje u sv. Kuzmi kraj Bakra. Oglasiti
se kod

M. KUNDIČA
Franciški (Istra)

Enrico Rovere & Co.

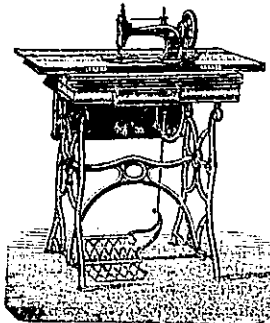
TRST. Via Ponterosso i Via Nuova 14.

SKLADIŠĆE

stakla, porcelano i svjetiljke; sta-
klone ploče, jednostavne prozirne
i neprozirne, dvostruke i bojadi-
sane. Zreala u velikom izboru.

Preuzimlje izradbu stakala za
zgrade i zimske orijetjako uz ciono,
koje se ne plaša konkurencio.

Velik izbor svih staklonih prod-
meta rabljonih u obitelji, pivarnah
itd. itd. Pošiljke idu u pokrajninu
bez onirino. 20-52

Petar Braidó

mekanički kovač 28-34

prodava šivaće strojeve uz sljedeće ciono :

- Singer obitlojke nove po for. 30
- šradnja 45
- Strojovi Titania 55
- Howe za krojače i postolara po 38

Jamstvo za 5 godina. Prouzmlje bilo koje na-
rušbe za šivaće strojeve to bilo koju radnja me-
kaničku. Prodava strojeve nove i rabljene.

Ulica : Pozzo bianco br. 3 u Trstu.

Amerikansko Odpravništvo putovanja

od 7-18

braće Condrand na Ricci
Via Alessandrina — Kuća Plooch —
Zemni sprat.

(Ulaz Vicolo dei Cappuccini)

prodaje uz pravu ciono bez nikakva nametka
putne karte iz RIEKE za

NEW-YORK,

Chicago, Holena, Mc. Kessport,
Pittsburg, St. Louis, San Francisco,
Wheeling

i za gradove američanskih sje-
dinjenih država.

Te također :

za Rio Janeiro i Santos
za Montevideo i Buenos-Ayres
za Rosario di S. Pè
za Callao, Lima, Valparais i
Australiju.

(Družbam snizuje se ciona.)

Dignutjem slobodne luke nize naznačena roba jest slobodna od carine, radi
toga nudjam okolici i pokrajini.

Jedina obrt v Trstu

FABBRICA TENDE CERATE

Jedina obrt v Trstu

Zastori (šatori) ovožđoni ili iz kanđuka, nepremakivi, bijeli i crni radjeni rukom.
Primajuć platno iz najglasovitijih tvornica iz Oesko, Feldkirchena, Beča itd. itd.
Josam položaju, da odolim bilo kakvoj konkurenciji. — Prodaje i uzajmljuje vroeće
i svakojake prirodina. 12-18

Izdavatelj i odgovorni urednik Mate Mandić.

30-22

MARIJAJELJSKE ŽELUDAČNE KAPLJICE

pripravljeno u ljekarni kod anglo-
čuvara C. Brady-a u Kromeriz
(Moravska) jest staro, obće poznat
sredstvo, koje okrepiljuje djele-
u kod slabe želudčne probave.
Prato, uz samo ondu, ako su pri-
vidjeno na polag ostanom zaštitno-
znankom i podpisom
Cena male boce 40, velike 70 nč.
Vret tvorino jest naznačena.
Prodavača se u svih ljekarnah.

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!

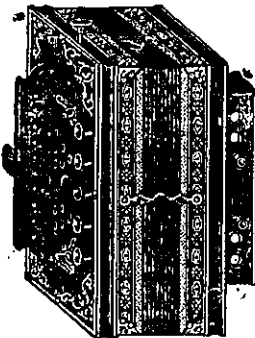
Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, z
obraćanje sena, konjske grablje, tiskalice za seno, mla
tilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triere, mlinove z
čišćenje žita, strojeve za trenjanje kruuze, Hlückscove
strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju
strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalice z
voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalice
tiskalice za masline, strojeve proti peronospori, stro-
jeve za lupljenje voća, sprema za sušenje voća i povrtja
vinske sisaljke, sprema za konobu, sisaljke za vodu
okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatora za mlioko
dizaljke za posudje, vrtače strojeve, samostalno djelujuće tiskalice krme
praće strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.

Sve izvrstno izvedeno. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plaćanje, doba pokusa!
Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva

Ig. Heller, Beč

II. Praterstrasse br. 78.

Bogato ilustrovane, od 144 stranica, cionike u njemačom, talijanacom i slavonskou
jeziku šalje se na zahtjev badava i franko. Solidna zastupstva ustrajati će se povud

Ivan Chero

skladišće i tvornica
muzikalnih nastroja sa popravei
i zamjenami. Harmoničke strune
i nuzgredno.

Citare na izbor od for. 8, 12, 18, 25 i više.
Harmonike na meli od for. 4, 8, 12, 16 i više.
Ustne harmonike od nčv. 10, 20, 30 i više.

Corso br. 39. Trst.

Upozoruje se silno
na padjelane
strojeve

Singer-ovi šivaći STROJEVI

jesu samo tada IZVORNI ako su pro-
vidjeni prilježćom zaštitnom markom.

Najnoviji fabrikat Singera
Manufacturing i Comp. New-Jork jest
visokoručni izvorni „IMPROVED“
STROJ
za porabu obitelji i u obrtne svrhe. Bez
ladjice, krećući se na ocelnih šiljkih sa vrlo
laganim i tihim micanjem, čini
1000 bodaca u jednom času
Dobiva se jedino kod 20-25

G. Neidlinger

Trst, Corso; Palača Salem
Generalni zastupnik sa srednju, sjeverna i
iztočna Europu.

Upozoruje se silno na padjelano strojeve.

Upozoruje se silno
na padjelane
strojeve

Izdavatelj i odgovorni urednik Mate Mandić.

Tiskara Dolenc.